

de tilfælde, der er angivet i § 781, stk. 5 (mistanke om en forbrydelse, som har medført eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier).

Indhentelse af masteoplysninger har hidtil været relevant i navnlig sager om særlig grov kriminalitet, hvorfor det efter Justitsministeriets opfattelse ikke i praksis vil indebære nogen afgørende begrænsning, at betingelsen i § 781, stk. 5, skal være opfyldt.

Lovforslagets regler om udvidet teleoplysning svarer i meget vidt omfang til det lovudkast, som er udarbejdet af udvalget og medtaget i betænkningen. Der har imidlertid efter offentliggørelsen af betænkningen, herunder i forbindelse med høringen over betænkningen, vist sig behov for enkelte justeringer og tilføjelser. For disse redegøres der nærmere under pkt. 4.4.3.2.-4.4.3.5. nedenfor.

4.4.3.2. Mistankekravet

Som nævnt ovenfor under pkt. 4.4.1. kan der undertiden være behov for at indhente masteoplysninger, hvor der ikke foreligger *konkrete* oplysninger om brug af telefoner, men hvor politiet regner med, at der har været anvendt telefon, ud fra en almindelig betragtning om, at omfattende og kompliceret kriminalitet udført af flere gerningsmænd i forening må forudsætte – eller i hvert fald typisk sker ved – brug af telefoner, herunder ikke mindst mobiltelefoner.

Det kan anføres, at i en situation som den beskrevne, hvor der ikke foreligger konkrete holdepunkter for, at der er anvendt telefon, men alene en almindelig antagelse herom baseret på generelle betragtninger, kan man vanskeligt sige, at kravet efter retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 1, om, at der ved indgreb i meddelelseshemmeligheden skal foreligge »bestemte grunde« til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser eller foretages forsendelser til eller fra en mistænkt, er opfyldt.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at udvidet teleoplysning kan foretages *uden* krav om, at der skal være *bestemte grunde* til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser mv. til eller fra en mistænkt. Der henvises til den foreslåede nye bestemmelse i retsplejelovens § 781, stk. 5, 2. pkt.

Som det fremgår under pkt. 4.4.3.1. ovenfor stiller Justitsministeriet samtidig forslag om, at udvidet teleoplysning kun kan foretages, hvis det skærpede kriminalitetskrav i retsplejelovens § 781, stk. 5, (1. pkt.) er opfyldt. Adgangen til at foretage udvidet teleoplysning vil således være meget begrænset, selv om der ikke skal være bestemte grunde til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser mv. til eller

fra en mistænkt. Hertil kommer, at indgrebet fortsat skal være af afgørende betydning for efterforskningen, jf. § 781, stk. 1, nr. 2.

Som det ligeledes fremgår af pkt. 4.4.3.1. ovenfor, bør det også i denne forbindelse fremhæves, at den utilsigtede krænkelse af en større personkreds, der – uden at have forbindelse med den konkrete forbrydelse – af tekniske årsager bliver omfattet af et indgreb i meddelelseshemmeligheden i form af udvidet teleoplysning, er af relativt beskeden karakter.

4.4.3.3. Retskendelsen og dens form

Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 783, stk. 1, sker indgreb i meddelelseshemmeligheden efter rettens kendelse. I kendelsen anføres de telefonnumre, lokaliteter, adresser eller forsendelser, som indgrebet angår. Herved sikres, at den bemyndigelse, som kendelsen giver politiet, får en præcis afgrænsning. Angivelsen af f.eks., i hvilke lokaliteter en rumaflytning kan finde sted, kan dog ske med en vis fleksibilitet.

Hvor den typiske situation ved f.eks. teleoplysninger er, at der ønskes oplysninger om bestemte telefonnumre, er situationen ved udvidet teleoplysning (masteoplysninger) den, at der ønskes oplysninger om alle telefoner, der i et givet område og inden for et bestemt tidsrum har benyttet en bestemt sendemast.

I sagens natur vil det således i kendelsen om udvidet teleoplysning typisk ikke være muligt at angive det eller de telefonnumre, som indgrebet angår, jf. retsplejelovens § 783, stk. 1. I stedet vil det præcist skulle angives, hvilken sendemast (hvilken lokalitet) og hvilket tidsrum indgrebet angår.

4.4.3.4. Underretning om udvidet teleoplysning

Det fremgår af retsplejelovens § 788, at efter afslutningen af et indgreb i meddelelseshemmeligheden (herunder teleoplysning) skal der som udgangspunkt gives underretning om indgrebet til indehaveren af den pågældende telefon mv. Underretningen foretages af den byret, der har truffet afgørelse om indgrebet.

Den gældende regel om underretning om foretagne indgreb bygger på det lovudkast, som er indeholdt i Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1023/1984 om politiets indgreb i meddelelseshemmeligheden og anvendelse af agenter. Strafferetsplejeudvalget anfører bl.a., at der i nogle tilfælde vil være behov for at *undlade* at give underretning. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor den kriminelle undersøgelse vedrørende den lovovertrædelse, som mistanken har angået, fortsætter, idet indgrebet ikke har givet tilstrækkelige beviser, eller hvor efterforskningen i den pågældende